

άγγριφίζω Χίος κ. ἀ. ὁ γριφίζω Χίος

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀγγρίφι. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σοι.

1) Μετβ. πιάνω τι μὲ ἄγγριφι, συλλαμβάνω δι' ἀρπάγης Χίος κ. ἀ.: Πάγω ν' ἀγγριφίσω τὴ σίκλα ποῦ πεσε 'ς τὸ πηγάδι (νὰ τὴν ἀνασπάσω, ἀνελκύσω) Χίος. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Σοι. **2)** Ἀμτβ. ἔχομαι τινος, στερεοῦμαι που καλῶς Χίος: Ἐγγρίφησα κι ἀνέβηκα 'ς τὸ τοῖχο.

Πβ. ἀγγριφώνω.

άγγριφώνι τό, ἀμάρτ. ἀγγριθώνι Πελοπν. (Κυνουρ.) γριφώνι Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀγγρίφι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ών, περὶ ής ίδ. Φουκουλ. ἐν Byzant. Zeitschr. 26 (1926) 325.

'Οξεῖα καὶ αἰχμηρὰ προεξοχὴ λίθου, ξύλου κττ.: 'Ο βοάχος-τὸ ξύλο ἔχει γριφούμια Μάν. Τὴ βαριέλλα νὰ θυμηθῆτε νὰν τὴ βουλλώσωμε μὲ λαγομηλεὰ πᾶχει ἀγγριθώνια γιὰ νὰ μὴ ζυγώνῃ δι πειρασμὸς (ἐκ παραδ. λαγομηλεὰ=θάμνος ἔχων φύλλα ἀκανθώδη) Κυνουρ.

άγγριφώνω ἀγριφώνω Ἀνδρ. ἀγγριθώνω Χίος κ. ἀ. ἀγγριφώνον Θράκ. (Άδριανούπ.) κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀγγρίφι. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σοι.

A) Μετβ. **1)** Κυρτώνω τι ώς ἄγκιστρον, ἀγκυλώνω Θράκ. (Άδριανούπ.) Ἡ σημ. καὶ παρὰ Σοι. **2)** Δράττομαι, συλλαμβάνω τι δι' ἄγκιστρου Χίος: Μ' ἐγγρίφωσεν ἔνας κάρυορδας (μὲ ἔπιασε διὰ τῶν χηλῶν του καὶ προσεκόλλιθη ἐπ' ἐμοῦ).

B) Ἀμτβ. **1)** ἔχομαι τινος, προσκολλῶμαι που καλῶς, στερεοῦμαι Χίος: Φρ. ἐγγρίφωσε καλά (ἐστερεώθη ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του, ἔγινε σταθερὸς κάτοχος ἀντικειμένου τινός, εύοδοῦται ἡ ἐργασία του). **2)** Ἀναρριχῶμαι Ἀνδρ.: Ἀγριφώνω ἀτάρῳ 'ς τοὺς τοῖχοι.

Πβ. ἀγγριφίζω.

άγγριφωνωτὸς ἐπίθ. ἀμάρτ. γριφονωτὸς Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀγγριφώνι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ών.

'Ο ἔχων ἀγγριφώνια, δᾶσιας προεξοχάς: Πέτρα γριφονωτή. Τοῦ κούρου τὸ γρεβένι εἶναι γριφονωτό (γρεβένι = λοφίον τοῦ ἀλέκτορος) Συνών. ἀγγριφωτός.

άγγριφωτὸς ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγγριθωτὸς Πελοπν. (Άρκαδ. Βαμβακ. Λακεδ. Μεσσ. κ. ἀ.) γριφοντὸς Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀγγρίφι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ών. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

'Ο ἀπολήγων εἰς δᾶσιας ἔξοχάς ἔνθ' ἀν.: Πέτρα ἀγγριφωτὴ Άρκαδ. Πέτρα γριφοντὴ Χαλκιδ. Κλαρὶ-ματσούκι ἀγγριθωτὸ Μεσσ. Ἀγγωνάρια ἀγγριθωτὰ Άρκαδ. Συνών. ἀγγριφωνωτός.

ἄγδαρτος ἐπίθ. σύνηθ. ἄγδαρτος βόρ. ἴδιωμ. ἀγδερτος Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ο. γδέρνω. Τὸ ἄγδερτος κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ἐνεστ. ἔγδερω.

'Ο μὴ ἐκδαρεὶς ἔνθ' ἀν.: Τζῶν ἄγδαρτο Σύμ. (τζῶν) || Φρ. Γδαρμένος πάει τὸν ἄγδαρτο (ἐπὶ τῶν παραδόξως συμβαινόντων) Πελοπν. (Κυνουρ.)

ἄγδέτσιν ἐπίθ. οὐδ. Πόντ. (Οlv.)

Ἐκ τοῦ ο. γδέζω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -έτσιν. Ιδ. "ΑνθΠαπαδόπ. ἐν Αθηνᾶ 37 (1925) 176.

Γυμνόν, ἄνευ περικαλύμματος: Ἀγδέτσιν μωρόν. Ἀγδέτσιν ἀπάλωμα (ἐφάπλωμα).

ἄγδικαιωτος ἐπίθ. Πελοπν. (Μάν.) ἀβδίκαιωτος Πελοπν. (Λακων. Μάν.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ο. γδικαῖων, παρ' ὅ καὶ βδικαῖων, δι' ἀ ίδ. ἐγδικαῖων. Ἡ λ. καὶ ἐν Ἐρωτοῷ. Α στ. 582 (ἐκδ. ΣΞανθούδ.) Πβ. καὶ μεσν. ἀγδικητος. Σαχλίκ. Γραφαὶ καὶ Ἀφηγήσεις στ. 42 (ἐκδ. Wagner σ. 80) «καὶ προτιμήθη θάνατον, ἔκρινεν ὑποθάνη, | παροῦν ὑπόθηση ἀγδικητον τὸν θάνατον τοῦ φύλου».

Ἐκεῖνος, ὑπὲρ τοῦ δόποιου δὲν ἐλήφθη ἐκδίκησις διὰ τὸ εἰς αὐτὸν γενόμενον ἀδίκημα, ἡ ὁ μὴ λαβὼν ὑπὲρ ἐκδίκησιν: "Ἄσμ.

Κ' ἡταν ἀκόμη ἀγδίκαιωτος, | γιατὶ ἡταν τὰ παιδὶα μικρὰ κ' ἔγω τὰ χαϊδανάστενα | νὰ μεγαλώσουν γλήγορα νὰ πάρουντε τὸ δίκαιο τους, | τὸ δίκαιο τοῦ πατέρα τους, ὅπου τὸν ἔσκοτώσασι | ἀδίκα καὶ παράλογα (μοιρολ.) Μάν.

Τὸ αἷμα μου ἀβδίκαιωτο 'ς τὸν Τοῦρκο νὰ μὴ μνέσκῃ Λακων. Πβ. ἀδίκαιωτος.

ἄγδουπένα ἡ, Καπτ. (Φάρασ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Τὸ φυτὸν πίσον τὸ ἥμερον (pisum sativum). Συνών. ἀρακᾶς. [**]

ἄγδυτος ἐπίθ. πολλαχ. καὶ Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ο. γδύνω.

1) Ο μὴ ἐκδυθεὶς τὰ ἐνδύματα πολλαχ. καὶ Πόντ. (Τραπ.): 'Απὸ τὸ κρασὶ τὸ πολὺ κοιμήθηκε ἄγδυτος Αθῆν.

2) Μεταφ. ἐκεῖνος τοῦ δόποιου τὸ βαλάντιον δὲν ἐγύμνωσέ τις Πόντ. (Τραπ.)

ἄγεβέντιστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀεβέδιστος Νάξ. (Απόγανθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ο. γεβεντίζω.

'Ο μὴ διαπομπευθεὶς, δι μὴ ὑβρισθεὶς καὶ ἔξευτελισθεὶς: Μ' ἀεβέδιστος ἐδὰ ητονε κ' ἥθελε νά τονε γριάζη γιὰ τὸ σημερον ἀβέδισμα!

ἄγειρτος ἐπίθ. Ηπ. Παξ. κ. ἀ. ἄγειρτε Τσακων.

Ἐκ τοῦ ο. γέρνω.

1) Ο γερμένος, δι μὴ κεκαμμένος, ἄκαμπτος Παξ. Τσακων.: Κυπαρίσσι ἄγειρτο Παξ. || Φρ. Τζονφὰ ἄγειρτε (τζονφὰ = κεφαλή). 'Επὶ τοῦ ισχυρογνώμονος Τσακων. Συνών. φρ. κεφάλι ἄγειρτο. **2)** Ο ἀγύριστος, δύποθεν δὲν ἐπιστρέψει τις, ἐπὶ τόπου Ηπ.: "Ἄσμ.

"Ηρθες σὲ τόπο ἄγειρτο, σὲ τόπο ὁραγιασμένο, χωρίζουν μάννες τὰ παιδὶα καὶ τὰ παιδὶα τοὺς μάννες. Συνών. ἄγειρτος.

ἄγειτόνευτος ἐπίθ. Σῦρ. (Ερμούπ.) — Λεξ. Περίδ. Ελευθερούδ.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἄγειτόνευτος.

